

4 - Nadomestilo

Kako lahko zahtevam odškodnino od storilca kaznivega dejanja (npr. v sodnem postopku, s civilno tožbo, v adhezijskem postopku [*Adhäsionsverfahren*])?

Če ste utrpeli škodo kot žrtev kaznivega dejanja, imate ne glede na kazenski postopek pravico zahtevati odškodnino ali nadomestilo za bolečine in trpljenje z vložitvijo civilne tožbe. Vendar pa imate pravico zahtevati odškodnino tudi tako, da zahtevate adhezijski postopek (*Adhäsionsverfahren*), pridružen kazenskemu postopku. Če vam je bilo zaradi sodbe v kazenskem postopku zaseženo premoženje (*Tatbeute*), enako premoženjski škodi, ki vam je nastala, lahko to premoženje ali enakovreden denarni znesek izterjate od državnega tožilca.

Sodišče je odredilo, da mi mora storilec kaznivega dejanja plačati odškodnino/nadomestilo za škodo. Kako lahko poskrbim, da bo storilec kaznivega dejanja to res plačal?

Sodbe, izdane v adhezijskih postopkih, in poravnave, sklenjene v takih postopkih, pa tudi sodbe, izdane v civilnih postopkih, in poravnave, sklenjene v takih postopkih, se lahko izvršijo v skladu s splošnimi pravili za izvrševanje. Izvršba se opravi na podlagi izvršljivega odpravka sodbe ali sklenjene poravnave, ki jo izda uradnik kazenskega sodišča.

Mi lahko država izplača predplačilo, če storilec kaznivega dejanja odškodnine ne plača? Kakšni so pogoji?

Zakon ne določa predplačila države za odškodnino, ki jo mora plačati obsojenec.

Ali sem upravičen do nadomestila za škodo od države?

Splošni vidiki

Če ste v Nemčiji žrtev nasilnega kaznivega dejanja in utrpite poškodbe, ki privedejo do invalidnosti, lahko zahtevate odškodnino za žrtve.

Odškodnino lahko zahtevate tudi, če ste preživeli žrtve, ki je umrla zaradi nasilnega kaznivega dejanja.

Od 1. julija 2018 lahko žrtve, ki niso nemški državljani, za nazaj zahtevajo enake odškodnine kot nemški državljani.

Od leta 2009 lahko žrtve s stalnim prebivališčem v Nemčiji zahtevajo tudi odškodnino na podlagi zakona o odškodninah žrtvam (*Opferentschädigungsgesetz*, OEG), čeprav je bilo nasilno kaznivo dejanje storjeno v tujini.

Za katere vrste kaznivih dejanj lahko prejmem odškodnino?

Za nasilno kaznivo dejanje, ki je naklepni protipravni napad na osebo (npr. telesni napad, spolni napad, teroristični napad, umor, zastrupitev, požig).

Katere odškodnine lahko prejmem?

Odškodnina se ne plača le za invalidnost (telesno ali duševno), temveč tudi za ekonomske posledice take invalidnosti.

Višina in trajanje odškodnin sta urejena v zveznem zakonu o oskrbi vojnih žrtev (*Bundesversorgungsgesetz*). Odškodnine krijejo zlasti:

- zdravstveno oskrbo/bolnišnično zdravljenje;
- medicinske pripomočke (npr. proteze, zobne proteze, invalidski voziček);
- odškodnino oškodovancem in preživelim;
- pogrebne stroške in posmrtnine;
- dodatne socialnovarstvene prejemke za ekonomsko prikrajšanje osebe (npr. pomoč pri negi, dodatna pomoč za preživljanje).

Vendar pa se odškodnina ne plača za škodo na premoženju in finančne izgube. V skladu z zakonom o odškodninah žrtvam se odškodnina za bolečine in trpljenje ne plača. Žrtve s stalnim prebivališčem v Nemčiji lahko odškodnine prejmejo tudi za nasilna kazniva dejanja, storjena v tujini, vendar je znesek nižji.

Kako in kje lahko zahtevam odškodnino?

Odškodnino od države lahko zahtevate neformalno ali z vložitvijo formalnega zahtevka. Za vložitev zahtevka rok ni določen. Vendar pa boste nadomestilo načeloma prejeli od datuma, ko ste zanj zaprosili.

Zahtevek lahko vložite pri organu za pokojnine, odškodnine in invalide v zvezni državi, v kateri imate stalno prebivališče.

Če nimate stalnega prebivališča v Nemčiji, ste pa žrtev nasilnega kaznivega dejanja, storjenega v Nemčiji, lahko zahtevek vložite pri organu za pokojnine, odškodnine in invalide v zvezni državi, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Če ste zaprosili za državno odškodnino, morate načeloma sodelovati v odškodninskem postopku. To pomeni, da je treba navesti vse okoliščine, ki bi lahko pomagale pojasniti dejansko stanje v zadevi. To vključuje prijavo kaznivega dejanja policiji. V nekaterih primerih kaznivega dejanja morda ni treba prijaviti.

Ni vam treba čakati na izid policijske preiskave ali kazenskega postopka.

Vse druge pomembne informacije o državni odškodnini lahko najdete [tukaj](#):

[BMAS – Opferentschädigung \(nemščina\)](#)

[BMAS - Opferentschädigung \(angleščina\) \[Federal Ministry of Labour and Social Affairs – victim compensation\]](#)

Ali sem upravičen do odškodnine, če storilec kaznivega dejanja ni obsojen?

Državna odškodnina je na voljo ne glede na to, ali je bil storilec kaznivega dejanja identificiran oziroma obsojen. Praviloma vam za prejem državne odškodnine ni treba čakati na zaključek kazenskega postopka. Organi, pristojni za odškodnino, bodo samostojno odločali o zahtevkih za državno odškodnino.

Če storilec kaznivega dejanja v kazenskem postopku ni obsojen, se lahko odškodnina plača le, če ni izdana oprostilna sodba in postopek ni ustavljen zaradi pomanjkanja dokazov; odškodnina se plača le za lažja kazniva dejanja, če je postopek ustavljen, storilcu kaznivega dejanja pa so naložene obveznosti ali navodila. V takih primerih lahko državni tožilec ali sodišče odredi plačilo odškodnine, tj. vam kot žrtvi prisodi nadomestilo ali odškodnino za bolečine in trpljenje, ko se postopek po plačilu celotne odškodnine konča. Vendar pa do take odškodnine kot žrtev nimate pravice.

Civilna tožba ni vezana niti na izid kazenskega postopka niti na oprostilno sodbo. Civilno sodišče bo samostojno preučilo, ali obstaja podlaga za vloževanje nadomestila ali zahtevanje odškodnine za bolečine in trpljenje.

Ali sem upravičen do izrednega plačila, medtem ko čakam na odločitev v

zvezi z odškodninskim zahtevkom?

Ne, pred končno odločitvijo v kazenskem ali civilnem postopku niste upravičeni do „predplačila“.

V zvezi z državno odškodnino niste upravičeni do gotovinskega predplačila. Vendar pa boste morda lahko na podlagi zahtevka za državno odškodnino pred končno odločitvijo pristojnega organa prejeli plačilo za zdravstveno oskrbo/bolnišnično zdravljenje ali kot ambulantni pacient s poškodbami.

■ Zadnja posodobitev: 17/06/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.